

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
II. DÖNEM I. YAZILI MAZERET SINAVI (ÜLKE GENELİ ORTAK)
TÜRKÇE (MEB YAYINLARI)
6. SINIF

**ÖĞLE
OTURUMU**

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

Aldığı Puan

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 7 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 tam puan üzerinden değerlendirilecektir. 1 ve 6. sorular 10 puan; 2, 3, 4 ve 5. sorular 15 puan; 7. soru 20 puan değerindedir.

1. Bir yerlerden “Yâr bana bir eğlenceeee!” diye bir ses duyarsanız Karagöz ile Hacivat gösterisi başladı demektir! Bu, beyaz bir perde arkasında gölgelerin oynatılmasıyla ortaya çıkan bir gölge oyunudur.

Bu metindeki zamirleri yazınız. (10 puan)

Öğrencilerden cümlelerdeki zamirleri yazmaları beklenmektedir.

Cevap:

bana, bu

2. Karşında kendinle konuşuyormuşsun gibi her şeyi söylemeye cesaret edebileceğin bir dosttan daha güzel ne olabilir? Sıkıntılarını dinleyip senden daha fazla üzülecek biri olmadan sıkıntılı günlerine katlanamazdın. Mutlu günlerinde seninle aynı ölçüde sevinecek biri olmasaydı bu günlerden ne zevk alırdın? Çünkü dost, mutlu günleri daha aydınlık kılar; sıkıntıları paylaşarak en aza indirir.

Bu metindeki açıklamalara uygun, günlük hayatta bir dostun sergileyebileceği iki davranış örneği yazınız. (15 puan)

Öğrencilerden, metindeki açıklamalara uygun olarak günlük hayatta bir dostun sergileyebileceği iki davranış örneği yazmaları beklenmektedir.

Örnek cevap - 1:

- Ben okul takımına seçildiğimde arkadaşım da çok sevinmişti.
- Ben hastalandığımda arkadaşım da üzülmüştü.

Örnek cevap - 2:

- Ben resim yarışmasında birinci olduğumda arkadaşım da sevindi.
- Arkadaşıma bisiklet alındığında ben de çok mutlu oldum.

3. Bir vatandaşın, sokak röportajında gazetecinin yönelttiği soruya verdiği yanıt aşağıdaki görselde verilmiştir.

Bir kalıp peynire ihtiyacımız varken sırf tadını beğendik diye iki üç kalıp alıyoruz. Bitiremediğimiz için de bozuluyor ve çöpe atıyoruz. Ayrıca, aldığımız gıda maddelerini doğru koşullarda saklamıyoruz. Bu yüzden bozulduğu için atmak zorunda kalıyoruz.

Buna göre, gazetecinin sorduğu soru nedir? Yazınız. (15 puan)

Öğrencilerin, gıda israfının nedenleriyle ilgili yazdığı sorular doğru cevap olarak kabul edilecektir.

Örnek cevaplar:

- Yiyecekler nasıl israf oluyor?
- Yiyeceklerin israf olmasının nedeni nedir?
- Yiyecekler niçin çöpe atılıyor?

4. Bakmak, gözlerimizi bir nesneye, birine veya bir yere çevirmek olarak tarif edilebilir. Fiziksel bir eylem olduğundan isteyerek veya istemeyerek gerçekleşebilir. Bakmak, görmenin ilk adımıdır ancak tek başına yeterli değildir. Çünkü görmek, baktığımız şeylerin farkına varmak ve onları anlamlandırmak demektir.

Bu metinden hareketle “bakmak ve görmek” eylemleri arasındaki farkı, günlük hayatınızdan bir örnek vererek açıklayınız. (15 puan)

Öğrencilerden metinden hareketle “bakmak ve görmek” eylemleri arasındaki farkı, günlük hayatlarından bir örnek vererek yazmaları beklenmektedir.

Örnek cevaplar:

- Bazen bir giysimizi aramak için dolabımızın çekmecesine bakarız ama orada olduğu hâlde aradığımız giysiyi göremeyebiliriz.
- Her gün önünden geçtiğimiz tarihî bir yapının duvarındaki motifleri görmeyebiliriz. Aslında duvara çoğu kez bakmışız ama fark etmemişizdir.

5.

1. Metin

Fatih Sultan Mehmet, etkileyici, akıllı ve kendine güveni oldukça yüksek bir liderdi. Bilim adamları ve şairlere değer verir ve onları korurdu. Farklı dinlere inanan kişilere inançlarını özgürce yaşayabilme imkânı tanıyan bir yönetici olarak tanınırdı. Büyük hayalleri olan ve bu hayallerini yerine getirme konusunda bütün zorlukları göze alabilen biriydi. Hiçbir şeyden çekinmeyen ve özverili bir lider olarak savaşlarda daima ön saflarda yer alırdı.

2. Metin

Alpaslan, Selçuklu Devleti'nin en önemli sultanlarından biri olarak kişiliğiyle de büyük bir etki bırakmıştır. Onun cesaret ve kararlılığı, tarih sahnesinde iz bırakan zaferlerin temelini oluşturmuştur. Zaferlerinin ardından düşmanlarını bile affedebilecek bir büyüklüğe sahiptir. Alpaslan'ın devleti yönetirken gösterdiği bilgelik, Selçuklu İmparatorluğu'nun güç kazanmasına büyük katkı sağlamıştır.

Bu metinlere göre, Fatih Sultan Mehmet ve Alpaslan'ın ortak kişilik özellikleri neler olabilir? Metinden kanıtlar göstererek ikisini yazınız. (15 puan)

Öğrencilerden, metinlerden hareketle Fatih Sultan Mehmet ve Alpaslan'ın ortak kişilik özelliklerini yazmaları beklenmektedir.

Cevap:

Hoşgörülüdürler: Fatih Sultan Mehmet farklı dinlere inanan kişilere inançlarını özgürce yaşayabilme imkânı tanıy, Alpaslan da zaferlerinin ardından düşmanlarını bile affedebilecek bir büyüklüğe sahiptir.

Cesurdurlar: Fatih Sultan Mehmet kimseden çekinmez, Alpaslan'ın cesur olduğu da metinde açıkça ifade edilmiştir.

Kararlıdırlar: Fatih Sultan Mehmet büyük hayalleri olan ve bu hayallerini yerine getirme konusunda bütün zorlukları göze alabilen biriydi. Alpaslan'ın kararlı olduğu da metinde açıkça ifade edilmiştir.

İyi bir lider olmaları: Fatih Sultan Mehmet kendine güveni oldukça yüksek bir liderdi ve özverili bir lider olarak savaşlarda daima ön saflarda yer alırdı. Alpaslan'ın devleti yönetirken gösterdiği bilgelik, Selçuklu İmparatorluğu'nun güç kazanmasına büyük katkı sağlamıştır.

Akıllı olma: Fatih Sultan Mehmet'in akıllı, Alpaslan'ın da bilge olması.

6. Genç balıkçı, her akşam denize açılıp ağ atardı. Bir akşam, ağı o kadar ağırdı ki kayığa güçlükle çekebildi. Kendi kendine “Denizde yüzen bütün balıkları tutmuş olmalıyım.” diye düşündü. Ama ağda tek bir balık bile yoktu. Sadece küçük bir deniz kızı uzanmış, uyuyordu. Balıkçının elinde olmadan attığı çığlıkla deniz kızı uyanıverdi.

Bu metindeki gerçek ve kurgusal unsurlara birer örnek yazınız. (10 puan)

Gerçek unsur:

.....

Kurgusal unsur:

.....

Öğrencilerden, metindeki gerçek ve kurgusal unsurlara birer örnek yazmaları beklenmektedir.

Cevaplar:

Gerçek unsur

- Genç balıkçı, her akşam denize açılıp ağ atardı.
- Bir akşam, ağı o kadar ağırdı ki kayığa güçlükle çekebildi.
- Kendi kendine “Denizde yüzen bütün balıkları tutmuş olmalıyım.” diye düşündü.
- Ama ağda tek bir balık bile yoktu.

Kurgusal unsur

- Sadece küçük bir deniz kızı uzanmış uyuyordu.
- Balıkçının elinde olmadan attığı çığlıkla deniz kızı uyanıverdi.

7. Kendinize ait bir oyuncak dükkânı açacağınızı düşünün. Bu oyuncakçının açılacağını insanlara duyurmak amacıyla kısa bir metin yazınız. (20 puan)

Yazınızı yazarken,

- Müşterilerin dikkatini çekecek etkili cümleler kurunuz.
- Yer, tarih ve saat bilgilerine yer veriniz.

Öğrencilerden yönergeler doğrultusunda, açacakları oyuncak dükkânını insanlara duyuran kısa bir metin yazmaları beklenmektedir.

Örnek cevap:

Çocukları sevindirir! Çocukların hayallerini süsleyen arabalar, bebekler, robotlar, yapbozlar ve daha nice... Eğlendirici ve eğitici her türlü oyuncak mağazamızda bulabilirsiniz. Gelin 23 Nisan günü saat 12.00’de açılışımızı hep birlikte yapalım. Kent meydanında, saat kulesinin karşısındaki mağazamızda sizleri bekliyoruz.

SINAV BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.